

Kenmerk	W02.23.00316/II
Datum aanhangig	12 oktober 2023
Datum vastgesteld	6 december 2023
Datum advies	6 december 2023
Datum publicatie	11 december 2023
Vindplaats	Website Raad van State

Samenvatting

Advies nota van wijziging initiatiefwetsvoorstel verantwoord en duurzaam internationaal ondernemen

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft op 6 december 2023 het advies vastgesteld over de nota van wijziging van het initiatiefwetsvoorstel verantwoord en duurzaam internationaal ondernemen van Tweede Kamerleden Van der Graaf (CU), Van Dijk (SP), Van der Lee (GL-PvdA), Koekkoek (Volt) en Hammelburg (D66). Dit advies is op 11 december 2023 gepubliceerd op de website van de Raad van State.

Met het initiatiefwetsvoorstel stellen de initiatiefnemers voor om voor iedere onderneming die in Nederland is gevestigd of hier actief is, een algemene zorgplicht in te voeren om schendingen van mensenrechten, onacceptabele arbeidsomstandigheden en milieuschade in het buitenland als gevolg van haar activiteiten tegen te gaan. Daarnaast moeten grote ondernemingen een zogenoemde gepaste zorgvuldigheidsverplichting (due diligence) naleven in de productieketen. Dat betekent dat zij schendingen van mensenrechten, arbeidsrechten en milieuschade moeten rapporteren, monitoren en, zo nodig, actieve (herstel)maatregelen moeten nemen.

De wijzigingen

De nota van wijziging bevat een beperkt aantal wijzigingen en aanvullingen op het initiatiefwetsvoorstel. Dit betreft onder andere enkele definitiebepalingen. Verder wordt verduidelijkt welke (buitenlandse) ondernemingen wanneer aan welke verplichtingen moeten voldoen. Ook worden wijzigingen aangebracht in de civielrechtelijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid van ondernemingen. Daarnaast staan er in de nota een aantal wijzigingen over het toezicht op en de sanctionering van de wettelijke verplichtingen voor ondernemingen. Ten slotte worden enkele technische en tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Reikwijdte van de nota en het advies

De nota van wijziging behandelt thema's die de Afdeling advisering in haar eerdere advies over het oorspronkelijke initiatiefvoorstel heeft benoemd. De Afdeling advisering beperkt zich nu tot enkele nieuwe elementen waarbij dit advies een toegevoegde waarde kan hebben.

Zelfstandige leesbaarheid

De Afdeling advisering merkt op dat de zelfstandige leesbaarheid van de nota van wijziging verbeterd kan worden. Het advies is om de nota te voorzien van een algemene inleiding en een helderder structuur.

Definities

De Afdeling adviseert om toe te lichten hoe de genoemde begrippen 'onderneming', 'dochtermaatschappij' en 'moedermaatschappij' zich verhouden tot vergelijkbare begrippen in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en het voorstel voor een EU-richtlijn over internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen. Daarnaast adviseert zij de onderlinge verhouding tussen de gekozen omschrijvingen van de begrippen 'dochtermaatschappij' en 'moedermaatschappij' te verduidelijken.

Conclusie

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij de nota van wijziging en adviseert daarmee rekening te houden.

Gehele tekst nota van wijziging